

संपादकीय

दुःखांना नीट समजून घ्या,
त्यांची भाषा ओळखा

‘दुःख’ हा शब्द ऐकला की अनेकांच्या मनात भीती, निराशा किंवा असहाय्यतेची भावना निर्माण होते. आपण आयुष्यभर आनंदाच्या शोधात धावत असतो. पण दुःख आले की ते शक्य तितक्या लवकर दूर करण्याचा प्रयत्न करतो. मात्र मानसशास्त्र आणि तत्त्वज्ञान या दोन्ही शाखा एक महत्त्वाची गोष्ट सांगतात- दुःख हे केवळ वेदना नसते; ते आपल्या मनाचा एक संदेश असतो. त्या संदेशाची भाषा समजली, तर दुःख आपल्याला मोडत नाही, तर घडवत जाते. मानसशास्त्रानुसार प्रत्येक भावना आपल्या गरजा, मूल्ये आणि अनुभव यांच्याशी जोडलेली असते. जसे शरीरात वेदना झाली तर ती शरीरातील एखाद्या समस्यांचा इशारा असते, तसेच मनातील दुःखही आपल्या भावनिक जगातील एखाद्या अपूर्ण गरजेची जाणीव करून देते. त्यामुळे दुःखाशी लढण्यापेक्षा त्याला समजून घेणे अधिक महत्त्वाचे ठरते. आजच्या काळात अनेक लोक दुःख लपवण्याचा प्रयत्न करतात. सोशल मीडियावर सतत आनंदी दिसण्याची स्पर्धा असल्यामुळे अनेकांना वाटते की दुःखी असणे म्हणजे कमजोरी. पण वास्तव वेगळे आहे. संशोधनातून असे दिसून आले आहे की आपल्या भावनांना स्वीकारणारे आणि त्यांच्याबद्दल प्रामाणिक असणारे लोक मानसिकदृष्ट्या अधिक सक्षम असतात.

दुःखाची भाषा अनेक प्रकारची असते. कधी ते सांगते, ‘तू खूप थकला आहेस.’ कधी म्हणते, ‘तू स्वतःकडे दुर्लक्ष करत आहेस.’ कधी ते कुजबुजते, ‘तुला कोणाशी तरी मन मोकळे करायचे आहे.’ आणि कधी ते स्पष्ट सांगते, ‘हा मार्ग तुझ्यासाठी योग्य नाही.’ समजा एखादा विद्यार्थी परीक्षेत नापास झाला. त्याला वाटते की त्याचे आयुष्य संपले. पण जर तो आपल्या दुःखाची भाषा समजून घेतली, तर त्याला कळेल की हे दुःख त्याच्या अपेक्षामुळे नाही, तर त्याच्या अपेक्षा आणि वास्तव यांच्यातील अंतरामुळे निर्माण झाले आहे. ते दुःख त्याला अधिक चांगली तयारी करण्याची प्रेरणा देऊ शकते. दुसरे उदाहरण पाहू. एखादे नाते तुटते. सुरुवातीला मनाला प्रचंड वेदना होतात. अनेकांना वाटते की ही वेदना कधीच संपणार नाही. पण त्या दुःखामार्गे अनेक प्रश्न दडलेले असतात. मी स्वतःला विसरलो होतो का? मी सतत समोरच्यालाच आनंदी ठेवण्याचा प्रयत्न करत होतो का? मी स्वतःच्या गरजांकडे दुर्लक्ष केले का? अशा प्रश्नांची उत्तरे मिळू लागली की दुःख हळूहळू शिक्षक बनते. तत्त्वज्ञान देखील याच दिशेने मार्गदर्शन करते. अनेक भारतीय संतांनी आणि तत्त्वज्ञांनी सांगितले आहे की जीवनात सुख आणि दुःख हे दोन्ही तात्पुरते आहेत. कोणतीही अवस्था कायम राहत नाही. म्हणून दुःखाला शत्रू न मानता, जीवनाचा एक भाग म्हणून स्वीकारल्यास मन अधिक स्थिर होते. दुःखाची भाषा ओळखण्यासाठी स्वतःशी संवाद साधणे आवश्यक आहे. स्वतःला काही साधे प्रश्न विचारा. मला नेमके कशांमुळे दुःख होत आहे? मी कोणती अपेक्षा धरून बसलो होतो? माझ्या कोणत्या गरजा पूर्ण होत नाहीत? मी कोणत्या गोष्टींवर नियंत्रण ठेवू शकतो आणि कोणत्या गोष्टी स्वीकारण्या लागातील? अशा प्रश्नांमुळे मनातील धुकं हळूहळू दूर होऊ लागते.

मानसशास्त्रात याला भावनिक जागरूकता म्हणतात. जे लोक स्वतःच्या भावनांना योग्य नाव देऊ शकतात, त्यांच्यामध्ये तणाव कमी असतो आणि निर्णयक्षमता अधिक चांगली असते. कारण भावना दडपल्याने त्या नाहीशा होत नाहीत; त्या वेगळ्या स्वरूपात पुन्हा समोर येतात. एक छोटेसे उदाहरण घ्या. एका झाडाची पाने सतत कोमेजत होती. माळी रोज त्या पानांवर पाणी शिंपत होता, पण काहीच फरक पडत नव्हता. शेवटी त्याने मुळांना पाणी दिले आणि झाड पुन्हा हिरवेगार झाले. आपल्या दुःखाचेही असेच आहे. फक्त वाढा परिस्थिती बदलण्यापेक्षा मनाच्या मुळाशी जाऊन काण समजून घेतले, तर खरा बदल घडतो. दुःख आपल्याला संचय शिकवते. ते आपल्याला इतरांच्या वेदना समजण्याची संवेदनशीलता देते. अनेक महान कलाकार, लेखक आणि विचारवंत यांच्या उत्कृष्ट निर्मितीमागे त्यांच्या दुःखाचा मोठा वाटा होता. त्यांनी दुःखाला शाप न मानता, सर्जनशीलतेची ऊर्जा बनवली. याचा अर्थ असा नाही की प्रत्येक दुःख एकट्याने सहन करावे. जर दुःख दीर्घकाळ टिकत असेल, नैसर्गिक जीवनावर परिणाम करत असेल किंवा निराशा वाढवत असेल, तर विश्वासू व्यक्ती, कुटुंबीय किंवा मानसिक आरोग्य तज्ज्ञांची मदत घेणे हे शहाणपणाचे पाऊल आहे. शेवटी लक्षात ठेवा-दुःख हे तुमच्या आयुष्याचे अंतिम सत्य नाही. ते एक पत्र आहे, जे तुमच्या मनाने तुम्हालाच लिहिलेले असते. त्या पत्रातील शब्द समजून घेतले, तर दुःख हळूहळू मार्गदर्शक बनते. जेव्हा आपण दुःखाची भाषा ओळखायला शिकतो, तेव्हा आपण फक्त दुःखातून बाहेर पडत नाही, तर स्वतःला अधिक खोलवर ओळखू लागतो.

साने गुरुजी कन्या हायस्कूलमध्ये राजभाषा हिंदी ऑलिम्पियाड परीक्षा

पान १ वरून : सर्व संचालक मंडळाने परीक्षेसाठी शुभेच्छा दिल्या. परीक्षेसाठी हिंदी विषयाचे शिक्षक दिलीप पाटील यांनी मार्गदर्शन केले. ज्येष्ठ शिक्षक जे. एस. पाटील, आर. एम. देशमुख, मुकेश पाटील आणि दीपक महाजन यांनी सहकार्य केले. दिलीप पाटील यांनी सूत्रसंचालन केले. मुकेश पाटील यांनी आभार मानले.

तुंबलेल्या पाण्यात पाय टाकताना सावधान; लेप्टोस्पायरोसिसचा धोका पावसाच्या साचलेल्या पाण्यातून जाणे टाळावे : पावसाळ्यात काळजी घेण्याचे आवाहन

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा
अमळनेर : पावसाळ्यात अनेक शहरांमध्ये आणि रस्त्यांवर मोठ्या प्रमाणात पाणी साचते. उंदीर, घुशी यांसारख्या प्राण्यांच्या मूत्रामधून ‘लेप्टोस्पायरा’ नावाचे घातक जीवाणू या पाण्यात मिसळतात, ज्यामुळे ‘लेप्टोस्पायरोसिस’ या गंभीर आजाराचा प्रसार होतो. त्यामुळे या साचलेल्या पाण्यातून चालणे आरोग्यासाठी अत्यंत धोकादायक ठरू शकते. त्यामुळे दूषित पाण्यातून चालणे टाळावे किंवा चालताना काळजी घेण्याचे आवाहन आरोग्य विभागाचे केले आहे.
जर तुमच्या पायाला लहानशी जखम असेल, त्वचा खरचटलेली असेल किंवा डोळे आणि तोंडावाटे या दूषित पाण्याचा

संपर्क आल्यास हे जीवाणू थेट मानवी शरीरात प्रवेश करतात. सुरुवातीला हा आजार सामान्य वाटू शकतो; परंतु वेळेवर उपचार न मिळाल्यास यकृत आणि मूत्रपिंड निकामी होऊन काही गंभीर प्रकरणांमध्ये रुग्णाचा मृत्यू होण्याचा धोकाही संभवतो. त्यामुळे रस्त्यावरील पावसाच्या साचलेल्या पाण्यातून जाणे शक्यतोवर टाळावे आणि पाय उघडे असल्यास विशेष काळजी घेण्याची गरज निर्माण झाली आहे.
जखम असल्यास अधिक खबरदारी आवश्यक
जर तुमच्या पायाला किंवा हाताला कोणतीही लहानशी जखम असेल किंवा त्वचा खरचटलेली असेल, तर तिथून हे जीवाणू अतिशय वेगाने शरीरात शिरतात. अशा वेळी दूषित पाण्याचा संपर्क आल्यास

संसर्ग होण्याचा धोका कैक पटीने वाढतो. त्यामुळे जखम असल्यास साचलेल्या पाण्यापासून पूर्णपणे लांब राहावे आणि ती पट्टीने झाकून ठेवावी. तीव्र ताप येणे, डोकेदुखी, थंडी वाजणे आणि अंगदुखी ही या आजाराची प्राथमिक लक्षणे आहेत.

उलट्या, आणि तीव्र थकवा जाणवणे अशी लक्षणे आढळल्यास त्वरित डॉक्टरांचा सल्ला घेणे आवश्यक आहे
साचलेल्या पाण्यातून पायी जाणे धोकादायक
पावसाळ्यात रस्त्यांवर आणि सखल भागात साचलेले पाणी अत्यंत दूषित असते, ज्यातून चालणे आरोग्यासाठी घातक ठरू शकते. या पाण्यात अनेक प्रकारचे जंतू आणि प्राण्यांचे मलमूत्र मिसळलेले असते, जे थेट मानवी शरीरात प्रवेश करू शकतात. त्यामुळे अशा पाण्यातून पायी चालणे पूर्णपणे टाळले पाहिजे.
लेप्टोस्पायरोसिसचे धोके काय ?, काय काळजी घ्यावी ?
१) या आजाराचा संसर्ग वाढल्यास यकृत आणि मूत्रपिंड निकामी होण्याचा तसेच

अंतर्गत रक्तस्राव होण्याचा मोठा धोका असतो
२) यापासून वाचण्यासाठी साचलेल्या पाण्यात जाणे टाळावे नाईलज असल्यास गमबूट वापरावेत आणि पाय साबणाेने स्वच्छ धुवावेत.
पाण्यात मिसळतात अनेक घातक जीवजंतू
साचलेल्या पाण्यात उंदीर, घुशी आणि इतर भटक्या प्राण्यांच्या लघवीवाटे ‘लेप्टोस्पायरा’सारखे अतिसूक्ष्म व जीववेगे जीवाणू मिसळतात. पाण्याच्या संपर्कात येणाऱ्या व्यक्तीला सहज संक्रमित करू शकतात
कशामुळे होतो हा आजार ?
हा आजार मुख्यत्वे उंदरांच्या मूत्रामुळे दूषित झालेल्या पाण्याच्या किंवा ओल्या मातीच्या थेट संपर्कात आल्यामुळे होतो.

काय आहे लेप्टोस्पायरोसिस ?
लेप्टोस्पायरोसिस हा ‘लेप्टोस्पायरा’ नावाच्या जीवाणूमुळे होणारा एक तीव्र संसर्गजन्य आजार आहे, जो प्राण्यांकडून माणसांत दूषित पाण्याच्या संपर्कात आल्यामुळे प्रामुख्याने उद्भवतो. वेळेवर निदान न झाल्यास हा आजार अत्यंत गंभीर स्वरूप धारण करू शकतो.

मानवी शरीराची त्वचा, डोळे, नाक किंवा तोंडावाटे हे जीवाणू शरीरात प्रवेश करतात. विशेषतः साचलेल्या पाण्यातून अनवाणी किंवा उघड्या पायांने चालल्यामुळे या आजाराची बाधा होते.▲

यूपीएससी मुलाखतीतील ‘तो’ प्रश्न ठरला टर्निंग पॉइंट!

प्रिया राणीच्या हजरजवाबी उत्तराने पॅनल झाले थक्क; ‘आयएएस’ बनण्याचे स्वप्न पूर्ण

सक्सेस स्टोरी

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

बिहारच्या प्रिया राणीने केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षेत देशात ६९ वी रँक मिळवून आयएएस अधिकारी बनण्याचे आपले स्वप्न पूर्ण केले आहे. प्रतिकूल परिस्थितीवर मात करत आणि लाखो रुपयांच्या पॅकेजची

कॉर्पोरेट नोकरी सोडून तिने मिळवलेले हे यश स्पष्टा परीक्षेची तयारी करणाऱ्या देशभरातील लाखो तरुण-तरुणींसाठी कमालीचे प्रेरणादायी ठरत आहे. तिच्या या संपूर्ण यशाच्या प्रवासात मुलाखतीदरम्यान आलेला एक खास क्षण तिच्या आयुष्याला कलाटणी देणारा ठरला.

आयटी क्षेत्रातील लठ्ठ पगाराची नोकरी सोडण्याचा धाडसी निर्णय

प्रिया राणी ही बिहारमधील कुरकुरी या छोट्याशा गावातील रहिवासी आहे. गावात शिक्षणाच्या चांगल्या सोयी-सुविधा नसल्यामुळे तिच्या कुटुंबाने पाठिंबा देऊन तिला शिक्षणासाठी पाटण्याला पाठवले. पाटण्यात एका सामान्य भाड्याच्या

घरात राहून तिने आपले शालेय शिक्षण पूर्ण केले. पुढे रांचीच्या नामांकित बिलां इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी मेसरा येथून तिने अभियांत्रिकीची पदवी घेतली. पदवीनंतर तिची बंगळुरू येथील एका नामांकित खाजगी कंपनीत चांगल्या पगाराची नोकरी लागली. मात्र, देशाची सेवा करण्याची आणि नागरी सेवेत जाण्याची तिची इच्छा स्वस्थ बसू देत नव्हती. अखेर अनेकांनी नाराजी व्यक्त करूनही तिने नोकरी सोडण्याचा अत्यंत धाडसी निर्णय घेतला आणि स्वतःला पूर्णपणे अभ्यासात झोकून दिले.

अपयशाने खचली नाही; दररोज पहाटे ४ वाजता उठून अभ्यास

प्रियाचा नागरी सेवेचा हा प्रवास

प्रचंड चढ-उतारांचा राहिला. पहिल्याच प्रयत्नात अपयश आल्यानंतरही तिने हार मानली नाही. पहिल्या प्रयत्नातील अपयशानंतर दुसऱ्या प्रयत्नात तिला यश मिळाले आणि तिची भारतीय संरक्षण सेवेत निवड झाली. मात्र, आयएएस बनण्याचे मुख्य ध्येय असल्यामुळे तिने तिथेच न थांबता पुन्हा परीक्षा देण्याचा निर्णय घेतला. तिसऱ्या प्रयत्नात पुन्हा अपयश आले, तरीही तिने स्वतःला खचू दिले नाही. तिने नव्या जोमाने दररोज पहाटे ४ वाजता उठून अभ्यासाला सुरुवात केली आणि अखेर चौथ्या प्रयत्नात ६९ वी रँक मिळवून आपले आयएएस बनण्याचे स्वप्न साकार केले.

‘त्या’ एका उत्तराने मुलाखतीत

मिळवून दिले १९३ गुण!

प्रियाची मूलभूत संकल्पना अतिशय स्पष्ट असल्यामुळे तिने प्रत्येक वेळी पूर्व परीक्षा सहज उत्तीर्ण केली होती. मात्र, मुख्य परीक्षेनंतर तिची खरी चमक मुलाखतीदरम्यान दिसून आली. मुलाखत पॅनलने प्रियाला एक अनपेक्षित प्रश्न विचारला होता की, ‘आम्ही तुम्हाला असा कोणता प्रश्न विचारला नाही, जो तुम्ही स्वतः विचारू इच्छिता?’ या अत्यंत गुगली प्रश्नावर प्रियाने अजिबात न डगमगता हसत उत्तर दिले. ती म्हणाली, ‘कदाचित तुम्ही मला माझी ओळख विचारू इच्छिता.’ तिच्या या अत्यंत समजूतदार आणि हजरजवाबी उत्तराने मुलाखत पॅनलला कमालीचे प्रभावित केले. परिणामी, तिला मुलाखतीत तब्बल १९३ गुण

मिळाले आणि तिने थेट ६९ व्या रँकसह यश संपादन केले.

यशाचा कानमंत्र : ‘तुम्ही सुरुवात का केली, हे विसरू नका!’

प्रिया राणी तिच्या या अभूतपूर्व यशाचे श्रेय चिकाटी आणि कठोर परिश्रमाला देते. भविष्यात नागरी सेवेत येऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवारांना सल्ला देताना ती सांगते, की या खडतर प्रवासात नेहमी प्रेरित राहा, जमिनीशी जोडलेले राहा आणि आपण या प्रवासाची सुरुवात नेमकी का केली होती, हे ध्येय मनात कायम ठेवा. शिक्षण ही आपल्या आयुष्यातील सर्वात मोठी संपत्ती आहे, जी कोणीही आपल्याकडून हिरावून घेऊ शकत नाही.

हॉटेलच्या रूममध्ये नोटपॅड, पेन का ठेवतात ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हॉटेलच्या खोलीत नोटपॅड आणि पेन ठेवलेले असतात. मात्र, हॉटेलच्या रूममध्ये नोटपॅड, पेन का असतात हे बहुतांश जणांना माहितीच नसते. तुम्ही कदाचित प्रत्येक हॉटेलच्या खोलीतील डेस्कवर किंवा बेडशेजारील टेबलवर एक नोटपॅड आणि पेन ठेवलेले नक्कीच पाहिले असेल. बहुतांश पाहुणे याकडे फारसे लक्ष देत नसले, तरी हे साधे साहित्य केवळ मोफत मिळणारे स्टेशनरी साहित्य नसून त्यामागे अनेक विचारपूर्वक उद्देश आहेत. यांचा सर्वात मोठा उपयोग पाहुण्यांना महत्वाची माहिती तातडीने लिहून देण्यासाठी होतो. वाय-फाय पासवर्ड, खोलीचा क्रमांक, विमानाची वेळ, फोन नंबर, मीटिंगचे वेळापत्रक किंवा पत्ता असो, नोटपॅडमुळे ही आवश्यक माहिती नेहमी सहज उपलब्ध राहते.

हॉटेलमध्ये अनेकदा व्यावसायिक कामानिमित्त प्रवास करणारे लोक येत असतात. ज्यांना काम करत असताना मीटिंगच्या नोंदी घेण्यासाठी, सादरीकरणाची तयारी करण्यासाठी, कामांची यादी बनविण्यासाठी किंवा फोन कॉल दरम्यान स्मरणिका लिहिण्यासाठी सोयीस्कर जागेची गरज असते. पेन आणि नोटपॅड हे कोणत्याही डिजिटल उपकरणावर अवलंबून न राहता एक साधा पण प्रभावी कार्यक्षेत्र उपलब्ध करून देतात.

हस्तलिखित (हाताने लिहिलेले) संदेश सोडण्यासाठी देखील ही स्टेशनरी खूप उपयुक्त ठरते. पाहुणे याचा वापर कुटुंबातील सदस्यांशी, सोबतच्या प्रवाशांशी, हाऊसकीपिंग कर्मचाऱ्यांशी किंवा फ्रंट डेस्कशी संवाद साधण्यासाठी करू शकतात; विशेषतः जेव्हा एखादी व्यक्ती उपलब्ध नसते किंवा एखादी त्वरित आठवण करून देणारा संदेश ठेवायचा असतो.

अनेक प्रवासी त्यांच्या मुक्कामादरम्यान होणाऱ्या खर्चाचा हिशेब ठेवण्यासाठी या नोटपॅडचा वापर करतात.

कनेक्शन न घेता मिळेल एलपीजी सिलिंडर! पाहा कशी करावी लागेल बुकिंग

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

तुमच्या घरात एलपीजी गॅस कनेक्शन नसेल तर आता तुम्हाला टेशान घेण्याची गरज नाही. कारण तुमच्या घरात विना गॅस कनेक्शन एलपीजी सिलिंडर मिळेल. आता तुम्ही विचार करत असाल, की अखेर हे कसे होईल. तर किक कॉमर्स प्लॅटफॉर्म इंस्टामार्टने हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशनसह भागीदारी केली आहे. या भागीदारीअंतर्गत आता देशातील पहिली ऑन डिमांड डिलिव्हरी सर्व्हिस सुरू होईल. म्हणजेच आता तुम्हाला घर बसल्या कोणत्याही गॅस कनेक्शनशिवाय एलपीजी गॅस सिलिंडर मिळेल. आता सर्वात

मोठा प्रश्न उपस्थित होतो, की अखेर याची बुकिंग कशी करावी लागेल. यासाठी काही डॉक्युमेंटची गरज पडेल का ? या सर्व प्रश्नांची उत्तर आपण जाणून घेऊया.

विना गॅस कनेक्शनचे एलपीजी सिलिंडर कसे बुक होतील ? : एलपीजी गॅस सिलिंडर बुक करण्यासाठी तुम्हाला सर्वात आधी केवायसी व्हेरिफिकेशन पूर्ण करावे लागेल. म्हणजेच एलपीजी डिलिव्हरीसाठी केवायसीशी संबंधित डॉक्युमेंट पूर्ण करणे गरजेचे आहे. यानंतर ऑर्डर

रिफिल मानली जाईल. यासह डिलिव्हरीवेळी रिकाम एलपीजी सिलिंडर देणेही गरजेचे आहे. इंस्टामार्टवर कंफर्म केलेल्या सर्व ऑर्डर एचपीसीएलच्या रजिस्टर्ड डिस्ट्रीब्यूटर्स नेटवर्कच्या

माध्यमातून पूर्ण केल्या जातील. **गॅस कनेक्शनची गरज नसेल ?** : इंस्टामार्ट आणि एचपीसीएलच्या डीलमध्ये हिंदुस्तान पेट्रोलियमने HP Navya नावाच्या १० किलोग्रॅमचे कंपॅक्ट एलपीजी सिलिंडर लॉन्च केले आहे. या व्यतिरिक्त ग्राहक ५ किलोग्रॅमचे मेटल एलपीजी सिलिंडरही ऑर्डर करू शकतील. यामुळे नोकरी करणारे, विद्यार्थी आणि रेंटवर राहणाऱ्या लोकांनाही गॅस बुकिंग करणे सोपे जाईल. ही सर्व्हिस सध्या बंगळुरूमध्ये सुरू केली आहे. **गॅसची लेव्हलही दिसेल :**

८० वर्षांपेक्षा अधिक काळ जगणारा जगातील सर्वात सुंदर ‘नाजूक गुलाबी’ पोपट पाहिलाय का ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

ऑस्ट्रेलियामध्ये एक असा पोपट आढळला जो पक्षी प्रजातीमध्ये दीर्घायुषी ठरतो. याचे नाव म्हणजे ‘मेजर मिशेल्स कॉकटू’ हा जगातील सर्वात सुंदर आणि आकर्षक पोपटांपैकी एक मानला जातो.

हा अत्यंत देखणा पक्षी प्रामुख्याने ऑस्ट्रेलियातील निम-ओसाड आणि अंतर्गत भागात आढळतो. जेथे त्याचे थवे झाडांवर आणि गवताळ प्रदेशात वावरताना दिसतात. या पक्ष्याचे सर्वात मोठे वैशिष्ट्य म्हणजे त्याच्या डोक्यावरील राजेशाही तुरा आहे, जो तो रागात किंवा आनंदात असताना उंचावतो. या तुऱ्यामध्ये गडद लाल

आणि पिवळ्या रंगाचे पट्टे असतात. त्याच्या अंगावर पांढऱ्या रंगासोबतच अतिशय नाजूक गुलाबी रंगाची छटा असते. ज्यामुळे त्याला पक्षी विश्वातील ‘ब्यूटी क्वीन’ म्हटले तरी वावगे ठरणार नाही.

हा पक्षी मानवी मानकानुसार दीर्घायुष्याचा विक्रम करतो. जंगलात तो साधारण ४० ते ५० वर्षे जगतो, तर मानवी देखरेखीखाली त्याचा आयुःकाल ६५ ते ८० वर्षांपेक्षा जास्त असू शकतो. या प्रजातीमधील ‘किकी’ नावाचा एक कॉकटू शिकागोमधील प्राणिसंग्रहालयात तब्बल ८३ वर्षे जगला होता. ज्याची नोंद गीनिज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्डमध्ये जगातील सर्वात

जास्त जगणारा पोपट म्हणून झाली आहे.

मेजर मिशेल्स कॉकटू हे आयुष्यभरासाठी एकच जोडीदार निवडतात आणि जंगलात मोठ्या नीलगिरीच्या झाडांच्या ढोलीमध्ये आपली घरटी बनवून राहतात.

सध्या वाढते शहरीकरण आणि नैसर्गिक अधिवास नष्ट झाल्यामुळे या सुंदर पक्ष्याची संख्या वेगाने कमी होत असून, वन्यजीव कायद्यानुसार याला संरक्षित प्रजाती म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

चावल बनाते समय करें ये छोटा काम हर दाना रहेगा अलग-अलग और खिला-खिला, जानिए टिप्स

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

दोपहर की थाली हो या रात का खाना, चावल हर भारतीय रसोई का अहम हिस्सा है। लेकिन कई बार सारी मेहनत के बाद भी चावल आपस में चिपक जाते हैं या गीले होकर अपना स्वाद खो देते हैं। अक्सर लोग समझते हैं कि सिर्फ महंगा चावल ही अच्छा बनता है, जबकि हकीकत यह है कि सही तरीका अपनाने से साधारण चावल भी शानदार बन सकते हैं।

रामपुर की ७० वर्षीय दादी चंद्रवती ने चावल पकाने के वे पुराने और कारगर तरीके साझा किए हैं, जो आज भी बड़े-बड़े शेफ इस्तेमाल करते हैं। दादी चंद्रवती

बताती हैं कि चावल को सीधे पकाने की जल्दी कभी नहीं करनी चाहिए। सबसे पहले चावल को कम से कम तीन से चार बार साफ पानी से धोना जरूरी है। ऐसा करने से चावल के ऊपर लगा अतिरिक्त स्टार्च निकल जाता है, जो पकने के

बाद उन्हें चिपचिपा बनाता है। जब धोने के बाद पानी साफ दिखने लगे, तभी समझें कि चावल पकाने के लिए तैयार हैं।

चावल धोने के बाद उन्हें १५ से २० मिनट के लिए पानी में भिगोकर छोड़ दें। भिगे हुए चावल पकते

समय जल्दी फूलते हैं और दाने टूटते नहीं हैं। पकाने समय एक गहरे बर्तन में पर्याप्त पानी उबालें। जब पानी उबलने लगे, तब उसमें आधा छोटा चम्मच नमक और एक चम्मच घी डाल दें। घी डालने से दानों पर एक हल्की परत बन जाती है जिससे वे आपस में चिपकते नहीं और उनमें एक खास चमक आ जाती है।

चावल को हमेशा उबलते पानी में ही डालें और एक तेज उबाल आने के बाद गैस धीमी कर दें। तेज आंच पर चावल टूटने का डर रहता है, जबकि धीमी आंच पर इनका आकार बना रहता है।

करीब ८ से १० मिनट तक इन्हें खुला पकाएं। जब पानी सूख जाए

शांत - चांगल्या झोपेसाठी चांगला पलंग नव्हे तर चांगली गादी आवश्यक आहे. सर्वोत्तम क्वालिटीच्या गादी साठी

एकमेव ४५ वर्षांचा समृद्ध अनुभव असलेले शोरूम

सीमा हॅण्डलूम हॉउस पारोला रोड, धुळे

दररोज देवी भगवतींच्या ३२ नामांचा जप कसा कराल ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

हिंदू धर्मात दुर्गा देवी यांना आद्य शक्ती आणि इच्छा पूर्ण करणारी देवी म्हणून मान्यता देण्यात आलेली आहे. पौराणिक कथेनुसार दुर्गा देवींनी महिषासुर या राक्षसाचा वध केला तेव्हा सर्व देवी-देवतांनी त्यांची पूजा केली. असे म्हणतात, की त्यावेळी सर्व देवी-देवतांनी दुर्गा देवी यांची आराधना केली आणि उपाय सांगण्यास सांगितले. पौराणिक मान्यतेनुसार दुर्गा देवी म्हणाल्या, की जो कोणी मोठ्या संकटावेळी ३२ नावांच्या जपमाळ स्वरूपात मंत्राचा जप करेल, तो त्यांच्या सर्व समस्या दूर करेल. ज्योतिषांच्या मते दुर्गा सप्तशतीमध्ये दुर्गा देवींची ३२ नावे सांगितली गेली आहेत आणि ३२ नावांच्या माळाच्या रूपात मंत्रही जपला गेला आहे. ज्योतिषशास्त्रानुसार दुर्गा सप्तशतीमध्ये दुर्गा देवींच्या ३२

दुर्गा देवी यांच्या ३२ नावांचा मंत्र
दुर्गा दुर्गातिशमनी दुर्गापद्मिनिवारिणी।
दुर्गामच्छेदिनी दुर्गासाधिनी दुर्गानाशिनी ॥
दुर्गतीक्ष्णारिणी दुर्गानिहन्त्री दुर्गमापहा।
दुर्गमज्ञानदा दुर्गादेव्यलोकदवानला ॥
दुर्गमा दुर्गमालोका दुर्गामात्मस्वरूपिणी ।
दुर्गामागप्रदा दुर्गमविद्या दुर्गमाश्रिता ॥
दुर्गमज्ञानसंस्थाना दुर्गमध्यानभासिनी ।
दुर्गमोहा दुर्गमाग दुर्गमार्थस्वरूपिणी ॥
दुर्गमासुरसंहन्त्री दुर्गमायुधधारिणी ।
दुर्गमाङ्गी दुर्गमता दुर्गम्या दुर्गमेश्वरी ॥
दुर्गामा दुर्गामा दुर्गभा दुर्गदारिणी ।
नामावलिमिमां यस्तु दुर्गाया मम मानवः ॥
पठेत् सर्वभयान्मुक्तो भविष्यति न संशयः ॥

नावांचा जप कसा करायचा हे देखील सांगितले आहे. दुर्गा सप्तशतीनुसार ज्या व्यक्तीवर मोठे संकट आले असेल त्यांनी दुर्गा देवींच्या ३२ नामांचे स्तोत्र एक हजार वेळा किंवा एक लाख वेळा पाठ करावे. या मंत्राचा जप करताना मध, तूप आणि पांढऱ्या तिळाच्या मिश्रणाने दुर्गा देवींच्या ३२ नामांचा मंत्र जप करावा, अशी मान्यता आहे.

आषाढ गुप्त नवरात्रोत्सव सुरू; दुर्गादेवींच्या अदृश्य रूपांची पूजा नऊ दिवस शाश्वत ज्योत प्रज्वलित करण्याला विशेष महत्त्व

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

आषाढ गुप्त नवरात्रीची सुरुवात बुधवार, १५ जुलै २०२६ पासून झाली. या नऊ दिवसांमध्ये देवी दुर्गेच्या अदृश्य रूपांची पूजा केली जाते. नवरात्रीत शाश्वत ज्योत प्रज्वलित करण्याला देखील महत्त्व आहे. नवरात्रीमध्ये ज्योत अखंड प्रज्वलित ठेवण्याचे महत्त्व आणि नियम जाणून घेऊया. या नऊ दिवसांत तंत्र-मंत्रांचा अभ्यास, शक्तीची उपासना आणि देवी दुर्गेच्या नऊ रूपांची पूजा-अर्चा करण्यासाठी गुप्त नवरात्रीला विशेष महत्त्व आहे. गुप्त नवरात्रीदरम्यान देवी दुर्गेच्या दहा महाविद्यांची पूजा केली जाते. या काळात भक्त नऊ दिवस उपवास करतात, आपल्या इच्छापूर्ती व आध्यात्मिक प्रगतीसाठी प्रार्थना करतात, विधीपूर्वक देवीची पूजा करतात. अनेक भक्त या नऊ दिवसांत देवी दुर्गेसमोर अखंड ज्योत प्रज्वलित करतात, जे अत्यंत शुभ आणि फायदेशीर मानले जाते. श्रद्धेनुसार नवरात्रीत अखंड दिवा लावल्याने देवीचा आशीर्वाद मिळतो आणि सर्व संकटे दूर होतात.

अखंड दिवा लावण्याचे महत्त्व

धार्मिक श्रद्धेनुसार अखंड ज्योत ही देवी शक्तीचे निरंतर अस्तित्व, ज्ञान, सकारात्मक ऊर्जा आणि समृद्धीचे प्रतीक आहे. असे म्हटले जाते, की नवरात्रीत सतत तेवत असलेला दिवा

देवी चित्रमस्ता, देवी त्रिपुरा भैरवी, देवी धुमावती, देवी बंगलामुखी, देवी मार्तण्डी आणि देवी कमला यांचा समावेश होतो.

अखंड दिवा लावण्याचे नियम

नवरात्रीत दिवा लावण्यापूर्वी देवघर पूर्णपणे स्वच्छ करावे. दिवा पूर्वकडे किंवा ईशान्य दिशेला तोंड करून ठेवणे शुभ मानले जाते. ज्योतीसाठी शुद्ध तूप किंवा तिळाचे तेल वापरता येते. जर तुपाचा दिवा लावत असाल, तर दिवा सतत जळत

राहावा यासाठी त्यात एक स्वच्छ आणि पुरेशी लांब कापसाची वात ठेवावी. एकदा प्रज्वलित झाल्यावर ही शाश्वत ज्योत नऊ दिवस विझू नये. म्हणून वेळोवेळी तूप किंवा तेल घालावे आणि वातीची काळजी घ्यावी. दिवा जोरदार वाऱ्यापासून आणि अपघाताच्या शक्यतेपासून दूर, सुरक्षित ठिकाणी ठेवावा. कोणत्याही कारणाने दिवा विझल्यास घाबरून न जाता स्नान करावे, आदरपूर्वक आदिशक्तीची क्षमा मागावी आणि सांगितलेल्या विधींनुसार दिवा पुन्हा प्रज्वलित करावा.

पूजेदरम्यान दररोज दुर्गा सप्तशती, देवी कवच, सिद्ध कुंजिका स्तोत्र किंवा देवी दुर्गाका मंत्रांचे पठण करणे शुभ मानले जाते. तसेच कठोर आहार, संयमी आचरण, सत्यनिष्ठा आणि स्वच्छतेचे पालन करण्याचा सल्ला दिला जातो.

चामुंडेश्वरी देवीचा काय आहे महिमा ?

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

चामुंडेश्वरी देवी ही आदिशक्तीचे उग्र, पराक्रमी आणि भक्तवत्सल स्वरूप मानली जाते. चंड-मुंड आणि महिषासुर यांसारख्या असुरांचा संहार करून धर्माचे रक्षण करणाऱ्या या देवीची भारतभर मोठ्या श्रद्धेने पूजा केली जाते. कर्नाटकातील म्हैसूरच्या चामुंडी टेकडीवरील चामुंडेश्वरी मंदिराविषयी पौराणिक कथा जाणून घेऊया.

दक्षिण भारतातील कर्नाटकमधील म्हैसूर (मैसूर) शहराजवळील चामुंडी टेकडीवर वसलेले श्री चामुंडेश्वरी देवीचे मंदिर हे देशातील प्रसिद्ध शक्तिस्थळांपैकी एक मानले जाते. देवी दुर्गेचे उग्र आणि शक्तिशाली स्वरूप असलेल्या

चामुंडेश्वरी देवीचे दर्शन घेण्यासाठी दरवर्षी लाखो भाविक येथे येतात. देवीने महिषासुराचा वध करून धर्माचे रक्षण केले, अशी पौराणिक श्रद्धा आहे. देवीने चंड आणि मुंड या असुरांचा वध केल्यामुळे तिला ‘चामुंडा’ हे नाव प्राप्त झाले. चामुंडेश्वरी देवी ही आदिशक्तीचे अत्यंत उग्र आणि शक्तिशाली रूप मानले जाते. देवीच्या दुर्गेच्या भाव शक्तीपैकी एक असलेल्या चामुंडेश्वरी देवीची पूजा भारतातील अनेक भागांमध्ये केली जाते. विशेषतः कर्नाटकातील म्हैसूरच्या चामुंडी टेकडीवरील चामुंडेश्वरी देवीचे मंदिर प्रसिद्ध आहे. देवीने चंड

आणि मुंड या दोन असुरांचा वध केला त्यामुळे तिला चामुंडा असे नाव मिळाले. यापुढे तिचे पूजनीय रूप चामुंडेश्वरी म्हणून ओळखले जाऊ लागले.

चामुंडेश्वरी देवीची पौराणिक कथा

यामागील पौराणिक कथा अशी, की देवी महात्म्याचा शुंभ निशुंभ या असुराच्या सज्ञात चंड आणि मुंड हे बलवान सेनापती होते. युद्धादरम्यान देवीच्या क्रोधातून एक उग्र शक्ती प्रकट झाली. तिने चंड आणि मुंड यांचा वध करून त्यांची भस्मके देवीसमोर अर्पण केली. तेव्हा देवीने तिला

चामुंडा असं नाव दिलं. यानंतर देवीने महिषासुराचाही पराभव केला म्हणूनच म्हैसूर परिसरात चामुंडेश्वरीला महिषासुरमर्दिनी म्हणूनही विशेष मान आहे. चामुंडेश्वरी देवीचा रंग गडद असून तिच्या हातामध्ये त्रिशूल,

तलवार, डमरू, ढाल, पाश इत्यादी आयुध आहेत. गळ्यात गंधमाळा आहेत. सिंह हे देवीचे वाहन आहे. उग्र रूप असले तरी भक्तांवर कृपा करणारी आणि रक्षण करणारी ही मातृशक्ती आहे. भय, संकट आणि

नकारात्मक शक्तीपासून संरक्षण मिळावे म्हणून तिची उपासना केली जाते. शत्रूंचा पराभव, धैर्य, आत्मविश्वास आणि मानसिक बळ मिळाव म्हणून देवीची आराधना करतात. तांत्रिक साधना आणि शक्ती उपासनेतही चामुंडेश्वरीला विशेष स्थान आहे.

चामुंडेश्वर देवीचे सर्वात प्रसिद्ध मंदिर

चामुंडेश्वर देवीचे सर्वात प्रसिद्ध मंदिर चामुंडेश्वर हिल्स हे म्हैसूर येथील असलेले चामुंडेश्वर मंदिर हे सुमारे एक हजार उंच टेकडीवर आहे. येथे दरवर्षी लाखो भाविक

दर्शनासाठी येतात. विशेषतः दुसरा उत्सवात या मंदिराचे धार्मिक महत्त्व अधिक वाढते.

विविध ठिकाणांतील देवीचे मंदिर

मुंबईतील भायखळा परिसरात चामुंडाय देवीचे एक जुने मंदिर आहे. दक्षिण भारतीय आणि मराठी भाविक येथे मोठ्या श्रद्धेने दर्शनासाठी येतात. तर मुंबईतील दहिसर पूर्व येथे शनी आणि चामुंडाय देवी यांचे एक संयुक्त मंदिर आहे. मंगळवार, शुक्रवार आणि नवरात्रात येथे भक्तांची फार मोठी गर्दी असते. सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातही चामुंडेश्वरी देवीचे एक प्रसिद्ध स्थान आहे.

कोकणातील ग्रामदैवतांपैकी हे एक भक्तांचे श्रद्धास्थान मानले जाते. येथे वार्षिक यात्रा आणि धार्मिक उत्सव मोठ्या उत्साहात साजरे होतात. सांगली जिल्ह्यातील आटपाडी येथे चौंडेश्वरी देवीचे मंदिर आहे. सांगली परंपरेत चौंडेश्वरी हे चामुंडेश्वरीचे एक रूप मानले जाते आणि देवीला ग्रामसंरक्षिका म्हणून पूजले जाते. मंगळवार, शुक्रवार आणि नवरात्र हे देवीच्या उपासनेसाठी विशेष दिवस मानले जातात. लाल फूल, कुंकू, हळद, नारळ आणि फळांचा नैवेद्य या देवीला अर्पण केला जातो. देवीच्या कुपेसाठी दुर्गासप्तशतीमधील ‘देवी कवच’ आणि ‘अर्गला स्तोत्र’ आणि चामुंडा स्तोत्राचे पठण केले जाते.

तुळजा भवानीच्या शक्तिरूपांचे विराट दर्शन!

अनुभवा दिव्य स्वस्तिकाचा निर्णायक जुलै महिना

ग्लोबल महातेज वृत्तसेवा

‘आई तुळजाभवानी’ या एका वाहिनीवरील लोकप्रिय मालिकेत प्रेक्षकांना आता देवीच्या अलौकिक शक्तिरूपांचे विराट दर्शन घडणार आहे. निर्जला एकादशीपासून आषाढी एकादशीपर्यंतच्या पवित्र काळात मालिकेत ‘दिव्य स्वस्तिकाचा निर्णायक जुलै महिना’ हा विशेष अध्याय सादर केला जाणार आहे. या काळात देवी तुळजाभवानी पाताळदेवीने रचलेल्या भयंकर कासस्थानाचा सामना करत मानवजातीचे रक्षण करताना दिसणार आहे. मालिकेच्या कथेनुसार भूलोकावर भक्तीचा

चातुर्मास सुरू होऊ नये यासाठी पाताळदेवीने अकालमृत्यू, भय, चिंता आणि व्यसन या चार विकारांच्या माध्यमातून विनाशकारी संकट निर्माण केले आहे. या संकटाचा निपात करण्यासाठी आदिमाया स्वतः सज्ज होते आणि देवी तुळजाभवानी चार वेगवेगळ्या दिव्य रूपांमध्ये अवतार धारण करते. या प्रत्येक रूपातून ती केवळ दुष्ट शक्तीचा नाश करत नाही, तर संकटाशी लढण्याचा आध्यात्मिक संदेश आणि जीवन जगण्याची प्रेरणाही देते.

या विशेष कथानकात एका शेतकरी कुटुंबातील चार भावांची कथा केंद्रस्थानी आहे. या चार भावांच्या आयुष्यात आलेल्या संकटांमधून देवी त्यांना कशी मुक्त

करते आणि मानवजातीला कोणता बोध देते, हे मालिकेत दाखवले जाणार आहे. या प्रवासात भक्तांना आध्यात्मिक अनुभूतीसोबतच जीवनातील संकटांवर मात करण्याची प्रेरणादायी शिकवण मिळणार आहे.

सध्या ब्रह्मांडात तयार झालेले अंधुक ‘दिव्य स्वस्तिक’ हे या कथानकाचे महत्त्वाचे प्रतीक आहे. मृत्यूहारिणी, भयतारिणी, चिंतानाशिनी आणि व्यसनखंडिनी या चार शक्तिरूपांत देवी प्रत्येक विकारावर विजय मिळवत जाईल, तसे हे स्वस्तिक अधिक तेजस्वी होत जाईल. मात्र हा प्रवास अत्यंत आव्हानात्मक असणार असून प्रत्येक विकाराशी निर्णायक संघर्ष रंगणार आहे.

या महासंग्रामातून देवी चारही

भावांना कशी संकटमुक्त करेल, दिव्य स्वस्तिक पूर्णपणे कसे उजळेल आणि मंगलमय चातुर्मासाची स्वरूपात कशी होईल, याची उत्कंठा आता प्रेक्षकांमध्ये वाढली आहे. मालिकेतील हा नवा अध्याय भक्ती, अध्यात्म आणि देवी शक्तीचा संगम अनुभवण्याची संधी देणार आहे. ‘दिव्य स्वस्तिकाचा निर्णायक जुलै महिना’ हा विशेष भाग दररोज रात्री ८:५० वाजता प्रेक्षकांच्या भेटीला येणार असून, देवी तुळजाभवानीच्या चार अलौकिक शक्तिरूपांचे विराट दर्शन आणि त्यामागील आध्यात्मिक संदेश अनुभवण्याची संधी प्रेक्षकांना मिळणार आहे.